

πολιτική ευθύνη

Αντίθετα, πολιτικές ευθύνες στην κυβέρνηση για την πορεία των ομολόγων που κατέληξαν στα Ταμεία καταλογίζει ο πρώην υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νίκος Χριστοδουλάκης. Κάνει μάλιστα λόγο για επινοήσεις σκοπιμότητας, που είχαν σκοπό να μεγαλώσουν την αξία του προσθέτοντας προμήθειες και να κρύψουν τους πραγματικούς διακινητές στην αρχή και στο τέλος αυτών των εκδόσεων.

Ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ εκτιμά πως υπάρχει πολιτική αντικατάσταση των παλιών ομολόγων που θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στα Ταμεία. Υποστηρίζει πως τα Ταμεία θα πρέπει να μην επενδύουν σε δομημένα ομόλογα και τονίζει πως κανένα ειδικό ομόλογο από αυτά που εξέδωσε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δεν κατέληξε σε ασφαλιστικά ταμεία.

Π. ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ

Υπάρχουν πολιτικές ευθύνες για την πορεία του επιμαχου δομημένου ομολόγου, κ. Χριστοδουλάκη;

Στο βαθμό που η κυβέρνηση εξέδωσε και παρακολούθησε την πορεία των ομολόγων, υπάρχουν πολιτικές ευθύνες. Καμία έκδοση δεν γίνεται χωρίς ο εκδότης να γνωρίζει τουλάχιστον τον πρώτο κύκλο αποδεκτών. Από εκεί και πέρα όταν τα ομόλογα πάνε στη δευτερογενή αγορά, δεν μπορεί να παρακολουθεί τη λιανική τους διάθεση. Το συγκεκριμένο ομόλογο όμως ήταν ομόλογο ειδικών αγορών και συνεπώς ήταν υποχρέωση της κυβέρνησης να ξέρει πού πήγαν.

Εστιάζετε την κριτική σας στην κυβέρνηση, στο γεγονός ότι το συγκεκριμένο ομόλογο κατέληξε σε ασφαλιστικά ταμεία;

Δεν υπάρχει λόγος να κάνει ένας ασφαλιστικός οργανισμός τέτοιες επενδύσεις εξεζητημένης μορφής. Στις διεθνείς κεφαλαιαγορές υπάρχουν σύνθετα προϊόντα τα οποία απευθύνονται όμως σε επενδυτές, οι οποίοι έχουν την ικανότητα διαχείρισης των επενδυτικών κινδύνων. Τα ασφαλιστικά ταμεία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ιδιαίτερα μετά το σκάνδαλο στις ΗΠΑ στα μέσα της δεκαετίας του '80, έχουν ως πάγια αρχή να κάνουν επενδύσεις σε προϊόντα με σταθερές αιτιολογίες και συνεπώς χαμηλό επενδυτικό κίνδυνο. Κατά συνέπεια, δομημένα ομόλογα με κανέναν τρόπο δεν πρέπει να αποκτώνται από συντηρητικούς οργανισμούς, όπως είναι τα ασφαλιστικά ταμεία.

Είναι σύνηθες το κράτος να εκδίδει τέτοιου είδους προϊόντα;

Οχι, καθόλου. Εμείς από το 1998 και μετά, όταν μπαίναμε στην τελική ευθεία για την ΟΝΕ εκδίδαμε τα ομόλογα σταθερού επιτοκίου, τα οποία είναι απολύτως κατανοητά από τον καθένα. Είχαμε κάνει και εκδόσεις ειδικών ομολόγων, που όμως δεν έχουν καμία σχέση με τα σημερινά, όταν έπρεπε να καταβάλουμε τις προκαταβολές σε εξοπλιστικά προγράμματα. Το πρόγραμμα αυτό είχε σημειώσει αρκετά μεγάλη επιτυχία και το συνεχίζει κανονικά η κυβέρνηση ως σήμερα. Συνεπώς, καμία σύγκριση δεν μπορεί να υπάρξει με την πρακτική του ΠΑΣΟΚ. Θέλω να σημειώσω ότι τα ομόλογα σταθερού επιτοκίου που εκδόθηκαν τα τρία χρόνια πριν οριστικοποιηθεί η σύγκλιση στην ΟΝΕ ήταν φυσικό να έχουν πιο υψηλές αποδόσεις από ό,τι μετά το 2000. Εκτοτε ανέβηκε πολύ η εμπορική τους αξία και γι' αυτό είναι περιζήτητοι τίτλοι όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό.

Γι' αυτό και προκαλεί κατάπληξη αν αληθεύει αυτό που γράφτηκε στον Τύπο, ότι δηλαδή οι διοικήσεις Ταμείων προχώρησαν σε αντικατάσταση, σπάσιμο όπως λέγεται, αυτών των καλών και εμπορεύσιμων ο-

ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

“Τα ταξίδια γεννούσαν τις προμήθειες”

μολόγων με τα νεότερα που και εμπορεύσιμα δεν είναι και ασταθή πορεία έχουν.

Οι εκδόσεις αυτών των δομημένων ομολόγων ανέρχονται σε 1,85 δισ. ευρώ. Εκτιμάτε ότι έχουν καταλήξει στα Ταμεία;

Το πού έχουν καταλήξει είναι κάτι το οποίο οφείλει να απαντήσει η κυβέρνηση. Δυστυχώς ως τώρα δεν το έχει κάνει, με αποτέλεσμα καθέναν να δικαιούται να υποθέτει ό,τι θέλει. Θεωρώ πολύ δύσκολο αυτό να αποτελέσει επινόηση των επιμέρους διοικήσεων, των Ταμείων ή ακόμα και των εταιριών. Νομίζω ότι η κυβέρνηση για κάποιο λόγο, τον οποίο επίσης πρέπει να εξηγήσει, άσκησε μία πολιτική αντικατάστασης των παλιών ομολόγων με νεότερα, πράγμα το οποίο πολύ φοβάμαι ότι θα οδηγήσει σε μία μείωση της αξίας των αποθεματικών των Ταμείων.

ΕΙΠΕ

→ Η κυβέρνηση οφείλει να απαντήσει πού κατέληξαν τα 1,85 δισ. ευρώ των δομημένων ομολόγων

→ Καμία έκδοση δεν γίνεται χωρίς ο εκδότης να γνωρίζει τουλάχιστον τον πρώτο κύκλο αποδεκτών

Πώς κρίνετε την πορεία που έκανε το ομόλογο για να καταλήξει στο Ταμείο;

Για να διοριστεί κανείς στη διοίκηση ενός Ταμείου δεν αποτελούν προϋπόθεση τα μεταπτυχιακά σε σύνθετα χρηματοοικονομικά εργαλεία, γι' αυτό άλλωστε επιβάλλονται συντηρητικές τοποθετήσεις. Το να μπουν τα Ταμεία σε κόλπα επενδυτικά, με πολλαπλές διαδρομές, όπου σε κάθε στάση καταβάλλεται μία προμήθεια, και στο τέλος αγοράζονται τα ίδια προϊόντα σε αυξημένες τιμές, είναι κάτι που το μόνο που επιτυγχάνει είναι να εξάπτει την οργή του Έλληνα πολίτη.

Όλα αυτά φωτογραφίζουν επινοήσεις σκοπιμότητας. Προφανώς τα πολλά ταξίδια είχαν ένα σκοπό, να μεγαλώνουν την αξία προσθέτοντας προμήθειες και να κρύ-

βουν τους πραγματικούς διακινητές στην αρχή και στο τέλος αυτών των εκδόσεων.

Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι και εσείς εκδίδετε ανάλογα προϊόντα, σας κατηγορήσει μάλιστα ο κ. Αλγοσκούφης στη Βουλή για ένα swap, με το οποίο κρύψατε δαπάνες...

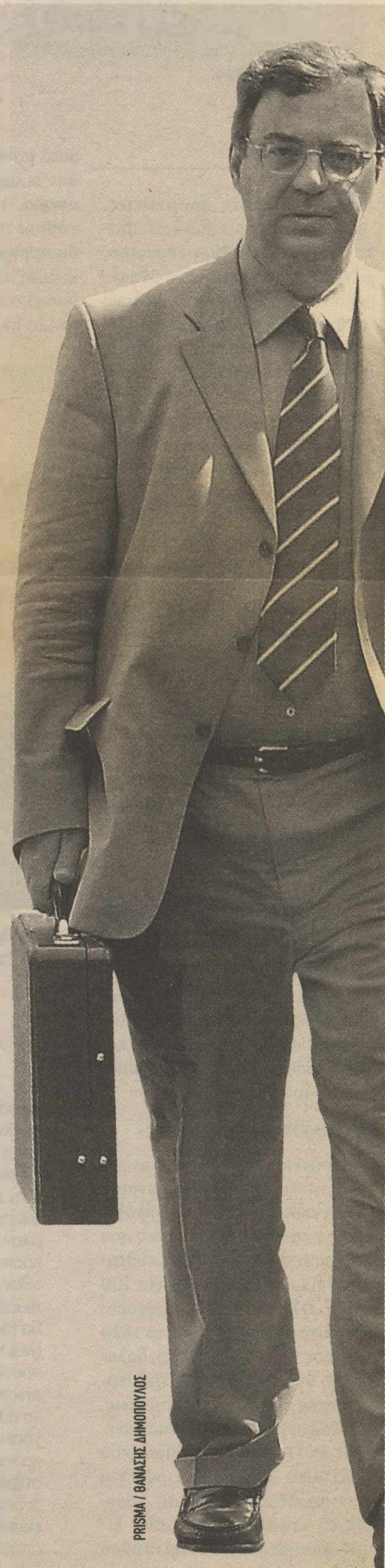
Εμείς ποτέ δεν κάναμε ειδικές εκδόσεις ομολόγων με περίεργη διαδρομή και κατάληξη στα ασφαλιστικά ταμεία. Οποτε χρειάστηκε να γίνουν, απευθύνονταν σε επενδυτές του εξωτερικού, γνωστούς εκ των προτέρων και με συγκεκριμένο σκοπό όπως οι εξοπλιστικές δαπάνες. Όσο για το swap, δεν πρόκειται για απόκρυψη δαπανών και δεν υπάρχει τίποτα κρυφό ή μεμπτό. Απλώς, την περίοδο που η Ελλάδα είχε επισφραγίσει την ένταξη της στην ΟΝΕ, το 2000, είχαν εμφανιστεί ανώμαλες διακυμάνσεις μεταξύ ευρώ και δολαρίου, με κίνδυνο οι συναλλαγματικές επιπτώσεις στο χρέος να είναι ιδιαίτερα έντονες. Τότε έγινε μια σταδιακή μετατροπή των ισοτιμιών από δολάρια σε ευρώ.

Η κυβέρνηση δρομολογεί αλλαγή του θεσμικού πλαισίου για τις διοικήσεις των Ταμείων...

Αυτή η συζήτηση πρέπει να γίνει. Θα ήταν λάθος όμως να ξεκινήσει με αφορμή το σκάνδαλο των περίεργων ομολόγων. Πιστεύω ότι πρέπει να επιταχυνθεί η ενοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων. Ο κατακερματισμός που υπάρχει στην Ελλάδα είναι απίστευτος. Είχαμε προτείνει με την ασφαλιστική μεταρρύθμιση του 2003 τη βαθμιαία ενοποίηση σε οκτώ αρχικά και σταδιακά ίσως λιγότερα μεγάλα ασφαλιστικά ταμεία τα οποία θα διαθέτουν σύγχρονες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Όμως αυτό είναι δύσκολο. Τα Ταμεία, και ιδίως τα μικρά μπαίνουν πολλές φορές στον πειρασμό να λειτουργούν σε πελατειακή λογική. Θα ήταν ολιγωρία να επιτρέπεται μια εξίσου πελατειακή διαχείριση των αποθεματικών. Γι' αυτό επιβάλλεται να γίνει ενοποίηση της διαχείρισης των αποθεματικών αξιών, με τη σύσταση ενός εθνικού αποθεματικού το οποίο θα διαχειρίζονται γνωστοί τραπεζικοί οίκοι, με την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος.

Ο κ. Αλγοσκούφης χαρακτήρισε τους διοικητές ανίδεους και τους χρηματιστές άπληστους. Πώς το κρίνετε;

Στερνή μου γνώση, να σ' είχα πρώτα...

Αρχείο - Απομνημονεύματα ΣΟΑ

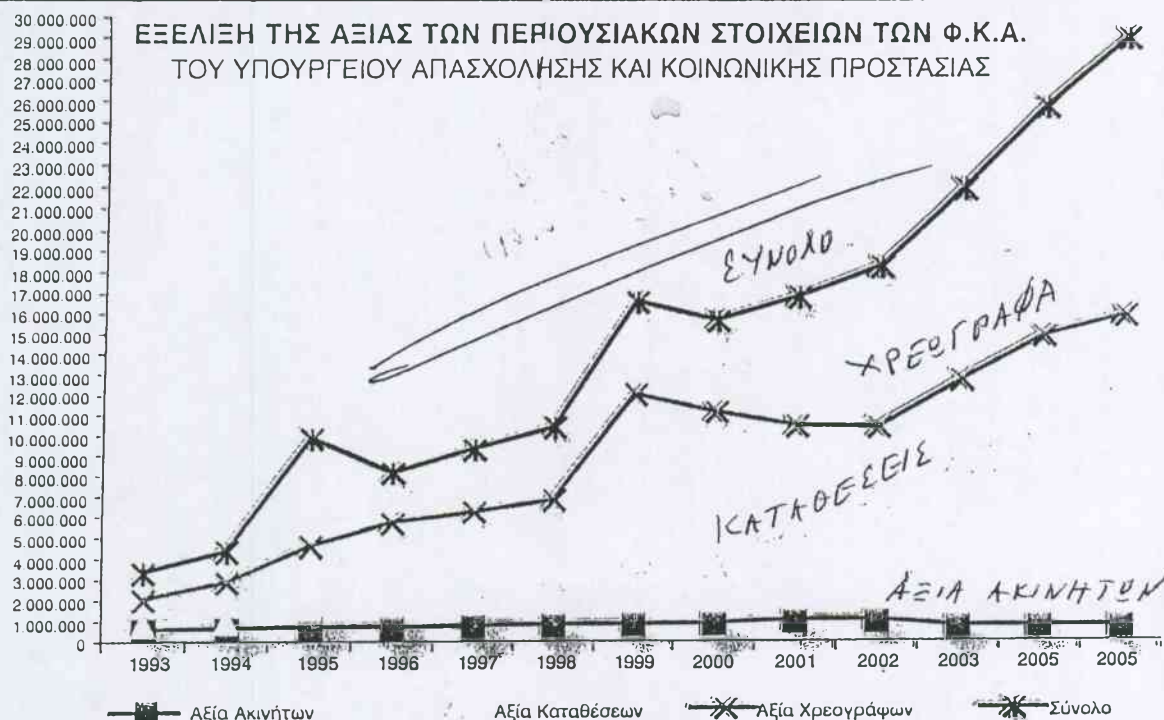
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.2 - ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

4.2.1 ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ Φ.Κ.Α. ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ 1995 ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2005 (σε χιλιάδες ΕΥΡΩ)

ΕΤΟΣ	ΑΞΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	ΑΞΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	ΑΞΙΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
1993	556.736,61	753.062,36	1.975.326,78	3.285.125,75
1994	581.605,28	904.005,87	2.812.161,41	4.297.772,56
1995	650.180,04	1.612.764,41	4.536.212,90	9.799.157,35
1996	674.280,37	1.767.487,94	5.658.044,91	8.099.813,21
1997	713.501,39	2.354.847,18	6.167.457,78	9.235.806,59
1998	762.355,39	2.788.622,91	6.770.843,07	10.321.821,37
1999	794.501,95	3.762.632,95	11.919.405,64	16.476.540,54
2000	834.227,04	3.635.793,69	11.072.847,53	15.542.868,26
2001	981.477,78	5.303.956,56	10.385.452,25	16.670.856,60
2002	1.001.133,29	6.793.953,45	10.326.332,06	18.121.418,80
2003	717.423,58*	8.506.662,02	12.602.840,34	21.826.925,94
2004	696.929,41*	10.206.248,32	14.734.484,79	25.637.662,53
2005	699.855,46*	12.474.363,15	15.738.568,69	28.912.787,29

* Η αποτίμηση των ακινήτων έγινε με βάση τις αντικειμενικές αξίες, οι οποίες είναι κατώτερες των εμπορικών αξιών κατά ποσοστό 30% περίπου

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ Φ.Κ.Α. ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ

Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας της Γ.Γ.Κ.Α. είναι αυτοτελείς, αυτόνομοι και ανεξάρτητοι Οργανισμοί. Δεν είναι κερδοσκοπικοί Οργανισμοί, διακρίνονται για τον έντονο κοινωνικό τους χαρακτήρα και λειτουργούν βάση του αναδιανεμητικού συστήματος.

Η διοίκηση, διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας τους ασκείται από τα Διοικητικά Συμβούλια (Δ.Σ.), στα οποία συμμετέχουν και οι αιρετοί εκπρόσωποι των εργοδοτών, ασφαλισμένων και συνταξιούχων.

Οι αποφάσεις των Δ.Σ. για τη διαχείριση και αξιοποίηση των αποθεματικών κεφαλαίων, του χαρτοφυλακίου και εν γένει της κινητής και ακίνητης περιουσίας, λαμβάνονται μέσα στα πλαίσια του εκάστοτε ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, η διαμόρφωση του οποίου αποτελεί βασικό μέλημα της Πολιτείας.

Η Πολιτεία με την ακολουθούμενη Κυβερνητική Πολιτική, προβαίνει στις αναγκαίες ρυθμίσεις για τη βελτίωση του πλαισίου, την προσαρμογή του στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, καθώς και στην παροχή καλύτερων όρων και προϋποθέσεων για την πραγματοποίηση επενδύσεων και την αξιοποίηση της περιουσίας των Φορέων.

Το σύνολο της κινητής και της ακίνητης περιουσίας των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας της Γ.Γ.Κ.Α., υπολογίζεται την 30-12-2005 στο ποσό των 28.912.787.290,15 Ευρώ.

Στο ποσό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις φορέων από ανεξόφλητα χορηγηθέντα δάνεια σε ασφαλισμένους, συνταξιούχους και υπαλλήλους τους.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Τα κεφάλαια των Φορέων τηρούνται υπό τη μορφή καταθέσεων, σύμφωνα με τον Α.Ν.1611/50 και το Ν.Δ.2999/54.

Συγκεκριμένα προβλέπεται η τήρηση:

1. Λογαριασμού Ταμειακής Διαχείρισης σε Τράπεζα ή Τραπεζικό Οργανισμό.

2. Λογαριασμού Διαθεσίμων Κεφαλαίων στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Οι καταθέσεις και τα υπόλοιπα μετρητά της Ταμειακής Υπηρεσίας των Φορέων την 30-12-2005 ανέρχονται στο ποσό των 12.474.363.147,46 Ευρώ. Οι καταθέσεις αναφέρονται στα υπόλοιπα των λογαριασμών Ταμειακής Διαχείρισης και Διαθεσίμων κεφαλαίων που τηρούνται στις Εμπορικές Τράπεζες ή άλλους Πιστωτικούς Οργανισμούς και στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Ειδικότερα, ο Λογαριασμός Ταμειακής Διαχείρισης λειτουργεί για την είσπραξη και την πληρωμή τακτικών εσόδων και δαπανών. Το πλεονάζον ποσό, πέραν του αναγκαίου για την πληρωμή τακτικών δαπανών, μεταφέρεται υποχρεωτικά στο Λογαριασμό Διαθεσίμων στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο υπόλοιπο του Λογαριασμού Ταμειακής Διαχείρισης μπορεί, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθ. 13 του Ν. 1902/90, να καταβάλλεται τόκος από την διαχειρίστρια Τράπεζα. Η καταβολή αυτή είναι δυνητική για την Τράπεζα και όχι υποχρεωτική.

Ο Λογαριασμός Διαθεσίμων στην Τράπεζα της Ελλάδος λειτουργεί κυρίως ως δεξαμενή για την άντληση κεφαλαίων για επενδύσεις.

Με την παρ.1 του άρθ. τρίτο του Ν.2216/94 και την παρ.11α του άρθ.15 του Ν.2469/97, συνεστήθη από τα διαθέσιμα κεφάλαια των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των Ασφαλιστικών Φορέων το Κοινό Κεφάλαιο, το οποίο επενδύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ως διαχειρίστρια, σε κινητές αξίες Ελληνικού Δημοσίου (Έντοκα Γραμμάτια, Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου). Οι αποδόσεις από τη διαχείριση του Κοινού Κεφαλαίου είναι μεγαλύτερες των εντόκων καταθέσεων των Φορέων, διατίθενται δε στους Φορείς κάθε εξάμηνο.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Οι αποδόσεις των κατατιθεμένων στην Τράπεζα της Ελλάδος κεφαλαίων, ήταν μέχρι το 1994 περιορισμένες. Το ετήσιο επιτόκιο που οριζόταν από την Νομισματική Επιτροπή, ήταν κατώτερο από το μέσο ετήσιο επιτόκιο των καταθέσεων Ταμειυτηρίου στις Εμπορικές Τράπεζες. Εξαιρέση αποτέλεσε το χρονικό διάστημα από το 1990 έως το 1994, που ήταν στα ίδια επίπεδα.

Μόνο από την 01-06-1994 με την διαχείριση του Κοινού Κεφαλαίου από την Τράπεζα της Ελλάδος επιτυγχάνονται μεγαλύτερες αποδόσεις για τα κεφάλαια των Φορέων σε σχέση με τις αποδόσεις των επιτοκίων καταθέσεων Ταμειυτηρίου.

Εκτός βέβαια του περιορισμένου των αποδόσεων των αποθεματικών κεφαλαίων και το όλο πλαίσιο για επενδύσεις ήταν μέχρι το έτος 1990 περιοριστικό. Παρά το γεγονός ότι το σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης βελτιωνόταν και ωρίμαζε με την ανάπτυξη των δαπανών κοινωνικής λειτουργίας και προστασίας, η χρηματοδότηση του συστήματος μέσω της αναζήτησης αποτελεσματικής διαχείρισης των πόρων, των καταθέσεων και επενδύσεων, δεν είχε ανάλογη ανάπτυξη.

Έτσι, από το έτος 1990 το πλαίσιο διευρύνεται με τη θέσπιση των αναγκαίων ρυθμίσεων, με τις οποίες παρέχονται περισσότερες δυνατότητες για επενδύσεις και αξιοποίηση της περιουσίας.

Αναφέρουμε τους Ν. 1902/90 άρθ.12 & 13, 2042/92 άρθ.14, 2076/92 άρθ.35, 2216/94 άρθ. 3, 2217/94 άρθ.6, 2335/95 άρθ.10 παρ.4 & 13 παρ.9α, 2374/96 άρθ.1 παρ.4, 2469/97 άρθ. 8, 9, 11 & 15 παρ.11, 2533/97 αρθ. 120 παρ.3, 2676/99 άρθ.40-44, 2778/99 άρθ.32 παρ.1 & 2, 2954/01 άρθ.17, 2992/02 άρθ.28, 3050/02 άρθ.13 παρ.7 και 3232/04 άρθ.32 παρ. 19.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Οι Φορείς μπορούν να επενδύουν με αποφάσεις των Δ.Σ. σε ακίνητα και χρεόγραφα μέχρι ποσοστό 23% του ποσού που προκύπτει από το συνυπολογισμό των στοιχείων του ενεργητικού της παρ.3α του άρθ. 40 του Ν.2676/99.

Το ποσοστό μπορεί να αυξάνεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, μετά από εισήγηση της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος (Ν.2676/99 άρθ.40 παρ. 1).

Επισημαίνεται ότι το προϊσχύον ποσοστό επένδυσης ανήρχετο σε 20% με το άρθ. 14 του Ν.2042/92 και προηγούμενα σε 10% με βάση την αριθ.295/80 απόφαση της Ν.Ε. της Τράπεζας της Ελλάδος. Παρατη-

ρείται δηλαδή η σταδιακή απελευθέρωση των κεφαλαίων, τα οποία τα ίδια τα Δ.Σ. των Φορέων μπορούν να διαχειρίζονται.

Επένδυση ποσοστού πέραν του 23% επιτρέπεται ύστερα από την έκδοση Κοινής Απόφασης του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (Ν.2992/02 άρθ.28 παρ.9).

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Οι Φορείς μπορούν να επενδύουν αε:

1. Ακίνητα.

2. Μετοχές και άλλα χρεόγραφα εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.).

3. Μετοχές εταιριών που διατίθενται σε δημόσια εγγραφή για να εισαχθούν στο Χ.Α.Α..

4. Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων τα οποία επενδύουν το ενεργητικό τους σε τίτλους σταθερού εισοδήματος και μετοχές που έχουν εισαχθεί στο Χ.Α.Α..

5. Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων ακίνητης περιουσίας (Ν.2778/99 άρθ.32 παρ.1).

6. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης του Χρηματιστηρίου Παραγώγων Αξιών (Χ.Π.Α.) (Ν.2992/02 άρθ. 28 παρ. 6).

Οι Φορείς μπορούν ακόμη να επενδύουν ελεύθερα από το έτος 1990 με βάση την παρ.2 του άρθ.13 του Ν. 1902/90, χωρίς ποσοστιαίους περιορισμούς και προηγούμενη ειδική έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος σε:

1. Τίτλους Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Γ.Δ., Ο.Ε.Δ.) στην πρωτογενή και δευτερογενή αγορά.

2. Τίτλους Ελληνικού Δημοσίου μέσω της σύναψης πράξης Repor [Απόφαση Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος (Ε.Ν.Π.Θ.) αριθ. 87/23-11-00].

3. Ομολογιακά Δάνεια Δημοσίου και Δημοσίων Επιχειρήσεων.

4. Ομόλογα Τραπεζών.

5. Μετοχοποιήσιμους Τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου (Αγρομέτοχα, Προμέτοχα κτλ.) του αρθ. 10 του Ν.2642/98 με δικαίωμα ανταλλαγής με μετοχές Δημοσίων Επιχειρήσεων ή Οργανισμών (Δ.Ε.Κ.Ο.) ή εταιριών των οποίων κύριος μέτοχος είναι το Δημόσιο ή η Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών (Δ.Ε.Κ.Α.).

6. Τίτλους Προεσόδων του Δημοσίου του άρθ.14 του Ν.2801/00, του άρθ.36 του Ν.2843/00 σε συνδυασμό με το άρθ.10 παρ.5, 6, & 9 του Ν.2642/98 (π.χ. επένδυση σε τίτλους του Δημοσίου που προήλθε από τιτλοποίηση μελλοντικών εσόδων του, από το 3ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, 2001-2007).

Η συνολική αξία των χρεογράφων των Φορέων την 30-12-2005, ανέρχεται στο ποσό των 15.738.568.686,41 Ευρώ και αναφέρεται στις μετοχές (εισηγμένες ή μη), στα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, στους τίτλους Ελληνικού Δημοσίου (Ο.Ε.Δ., Ε.Γ.Δ.) και λοιπούς τίτλους.

Η συνολική αξία των ακινήτων ανέρχεται στο ποσό των 699.855.456,28 Ευρώ, το οποίο αφορά τα πάσης φύσεως ακίνητα όπως γραφεία, οικόπεδα κ.λ.π., είτε για στέγαση των υπηρεσιών των Φορέων, είτε για εκμετάλλευση.

Η αποτίμηση των κινητών αξιών διενεργήθηκε με βάση και τα οριζόμενα στην αριθ. 155492/Β.638/21-03-2002 (ΦΕΚ 373/Β/26-03-2002) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας «Περί κανόνων επενδυτικής συμπεριφοράς για την αξιοποίηση της κινητής περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών».

Η αποτίμηση των ακινήτων διενεργήθηκε με βάση την αντικειμενική τους αξία.

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΓΟΡΩΝ, ΠΩΛΗΣΕΩΝ, ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ Κ.Λ.Π. ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Η αγορά και πώληση, η μίσθωση και εκμίσθωση, η αντιπαροχή και ανταλλαγή ακινήτων, ενεργείται από τους Φορείς με τη διαδικασία των διαγωνισμών, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στις διατάξεις του Π.Δ/τος 715/79.

Εξαιρούνται του Δ/τος οι Φορείς Ι.Κ.Α. και Ο.Γ.Α. για τους οποίους έχουν εφαρμογή οι οικείοι Κανονισμοί αγορών, πωλήσεων, εκμίσθωσης κ.λ.π..

ΔΑΝΕΙΑ

Μια άλλη μορφή επένδυσης των κεφαλαίων των Φορέων είναι τα δάνεια, προσωπικά ή στεγαστικά ή δάνεια πρώτης επαγγελματικής εγκατάστασης, που χορηγούνται σύμφωνα με τη διέπουσα έκαστο φορέα νομοθεσία και τις εκάστοτε γενικές αποφάσεις της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, σε ασφαλισμένους, συνταξιούχους και υπαλλήλους.

Η χορήγηση των δανείων αυτών γίνεται κυρίως για την εξυπηρέτηση των δανειοληπτών, μέσα στο πλαίσιο της κοινωνικής αποστολής των Φορέων, πλην όμως δεν παύει να αποτελεί ταυτόχρονα και επένδυση καθώς τα δάνεια αυτά είναι έντοκα. Βέβαια η απόδοσή τους δεν μπορεί να είναι υψηλή, όμως σε κάθε περίπτωση είναι ανώτερη της απόδοσης του επιτοκίου που ισχύει σήμερα για τις καταθέσεις ταμειοτηρίου στις Εμπορικές Τράπεζες.

Σημειώνεται ότι η χορήγηση δανείων από τους Φορείς δεν μπορεί ως θεωρούμενη επένδυση να διενεργείται απεριόριστα, αλλά μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους και εξέτασης κάθε αίτησης για δανειοδότηση.

Οι απαιτήσεις των Φορέων από το οφειλόμενο και ανεξόφλητο ποσό των χορηγηθέντων δανείων (προσωπικών, στεγαστικών, πρώτης επαγγελματικής εγκατάστασης) ανέρχονται στο ποσό των 68.520.940,29 ευρώ.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Η Πολιτεία, για την υποβοήθηση των διοικήσεων των Φορέων στο έργο της διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας τους, έχει θεσπίσει διατάξεις με τις οποίες παρέχονται εναλλακτικές δυνατότητες στον τρόπο άσκησης του έργου αυτού. Συγκεκριμένα:

1. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Με το άρθ. 12 του Ν. 1902/90 παρέχεται η δυνατότητα στα Δ.Σ. των φορέων να συγκροτούν δικά τους Αμοιβαία Κεφάλαια σύμφωνα με τις δικές τους προδιαγραφές, τους δικούς τους επενδυτικούς στόχους και τις δικές τους ανάγκες, η διαχείριση των οποίων μπορεί να ανατίθεται σε ήδη λειτουργούσες Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Α.Ε.Δ.Α.Κ.).

Το αμοιβαίο κεφάλαιο καθίσταται κατάλληλο επενδυτικό όχημα για τους Φορείς διότι συνδυάζει την ενεργό και άμεση διαχείριση, χωρίς τις απαιτούμενες εγκρίσεις που καθιστούν τις διαδικασίες χρονοβόρες, την επιθυμητή επενδυτική στρατηγική, τον άμεσο έλεγχο του τρόπου διαχείρισης, την ασφάλεια και εποπτεία από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τη διαφάνεια (δημοσίευση τιμών, εκθέσεων), το χαμηλό κόστος κ.λ.π..

Οι Φορείς μπορούν να συγκροτούν τρεις τύπους Αμοιβαίων Κεφαλαίων: **Διαχείρισης Διαθεσίμων, Σταθερού Εισοδήματος και Μικτά** (Απόφαση Υπουργού Εθνικής Οικονομίας αριθ. 78548/Β1105/21-12-1992).

2. ΣΥΣΤΑΣΗ Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Με το άρθ.35 του Ν.2076/92 παρέχεται η δυνατότητα στα Δ.Σ. να συστήνουν Α.Ε.Δ.Α.Κ. στις οποίες θα συμμετέχει μία νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα Τράπεζα.

Κατ' εφαρμογή των άνω διατάξεων, έχει συσταθεί από τους Φορείς Ι.Κ.Α., Ο.Γ.Α. και Τ.Ε.Β.Ε., η Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών και έχουν συγκροτηθεί από το Ι.Κ.Α. δύο τύποι Αμοιβαίων Κεφαλαίων, το Μικτό και το Ομολογιακό, που διαχειρίζεται η Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Με την ευκαιρία επισημαίνεται ότι η Α.Ε.Δ.Α.Κ. ως εξειδικευμένη διαχειρίστρια εταιρία μπορεί, στο πλαίσιο της συνεργασίας με τους Φορείς που τη συστήνουν, να παίξει το ρόλο συμβούλου προς τα Δ.Σ. των Φορέων σε δεδομένη χρονική στιγμή για διάφορα ζητήματα, όπως χάραξη επενδυτικής πολιτικής, επενδυτικές επιλογές, διασπορά χαρτοφυλακίου, υποβολή αναλύσεων, εκθέσεων κ.λ.π..

3. ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τις διατάξεις της παρ.9 του άρθ.13 του Ν.2335/95, μπορεί, με απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα, να προσλαμβάνονται ως σύμβουλοι Τράπεζες που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή δυνητικές εταιρίες Τραπεζών.

Με τις διατάξεις του άρθ.9 του Ν.2469/97, μπορεί, με απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα μετά από ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, να προσλαμβάνονται σύμβουλοι διαχείρισης κατά τη διαδικασία των αριθ. 166316/Β.972/01-05-02 και 88298/Β2816/29-12-03 Υπουργικών Αποφάσεων.

4. ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Με την αριθ. 155492/Β.638/21-03-02 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας όπως έχει τροποποιηθεί με τις αριθ.208371/Β.2011/30-10-02, 1836/Β25/12-01-04 και Β/7/οικοδ.8416/1672/28-04-05 ομοίες, έχουν θεσπιστεί Κανόνες Επενδυτικής Συμπεριφοράς για την αξιοποίηση της κινητής περιουσίας.

Με τους κανόνες αυτούς θεσπίζεται για πρώτη φορά πλαίσιο γενικών αρχών και κανόνες επενδύσεων και δεοντολογίας, μέσα στο οποίο πρέπει να λαμβάνονται οι αποφάσεις του Δ.Σ. του Φορέα κατά την άσκηση της επενδυτικής του δραστηριότητας.

Η υιοθέτηση συνετής διαχείρισης στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων, η χάραξη της επενδυτικής πολιτικής και των επενδυτικών στόχων, τα κριτήρια επενδυτικών επιλογών, η διασπορά του χαρτοφυλακίου, η αποτίμηση των αξιών, η διασφάλιση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των επενδυτικών αποφάσεων και της ομαλότητας και της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, η δημιουργία ορθολογικής διοικητικής οργάνωσης των φορέων και η υποχρέωση των φορέων για ενημέρωση των μελών τους για την εξέλιξη της κινητής περιουσίας, είναι τα βασικά θέματα που ρυθμίζονται με τους κανόνες αυτής.

5. ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΠΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Με την αριθ.Β1/7/4782/933/02-08-04 Υπουργική Απόφαση έχουν θεσπιστεί Κανόνες Επενδυτικής Συμπεριφοράς και προδιαγραφών σύνταξης μελετών, για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Με αυτήν ρυθμίζονται μεταξύ άλλων η υιοθέτηση συνετής διαχείρισης στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων, η χάραξη της επενδυτικής πολιτικής και των επενδυτικών στόχων, οι κίνδυνοι επενδύσεων σε ακίνητα, η στέγαση των Φορέων, τα κριτήρια επενδυτικών επιλογών, η διαφάνεια και ο έλεγχος των διαδικασιών, οι σύμβουλοι που μπορούν να χρησιμοποιούν οι Φορείς για θέματα αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας τους και η αποτίμησή της.

Ειδικότερα για το θέμα της διαχείρισης και αξιοποίησης των ακινήτων έχουν θεσπιστεί επιπροσθέτως και οι κάτωθι διατάξεις:

- Με τις διατάξεις του άρθ.6 του Ν.2217/94, όπως συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις της παρ.4 του αρθ.10 του Ν.2335/95, μπορούν τα Δ.Σ. με απόφαση τους να αναθέτουν απευθείας στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) την εκτέλεση διαφόρων έργων και εργασιών όπως τις μελέτες αξιοποίησης

ακινήτων, την κατάρτιση προγραμμάτων στέγασης, τη διαχείριση, τις διαδικασίες αγοροπωλησίας, μισθώσεων, εκμισθώσεων ακινήτων κ.λ.π.. Ακόμη μπορεί η Κ.Ε.Δ. να προσλαμβάνεται ως Τεχνικός Σύμβουλος όταν οι ως άνω εργασίες εκτελούνται από τους Φορείς.

- Με τις διατάξεις του άρθ. 44 του Ν.2676/99, τα Δ.Σ. των Φορέων μπορούν να αναθέτουν με απόφαση τους, τηρουμένων των νομίμων διαδικασιών (διενέργεια διαγωνισμού κ.λ.π.) την εκτέλεση των προαναφερομένων έργων και εργασιών και σε Τράπεζες ή θυγατρικές τους εταιρίες.
- Με τις διατάξεις του άρθ. 43 του Ν.2676/99, παρέχεται η δυνατότητα ανάθεσης στην Κ.Ε.Δ. του έργου της αξιοποίησης όλων των ακινήτων των Φορέων, της κατάρτισης προγραμμάτων συστέγασης δύο ή περισσότερων Φορέων κ.τ.λ..
- Για την εκπόνηση μελετών και την ανοικοδόμηση ακινήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εκπονήσεων μελετών και εκτελέσεως δημοσίων έργων (Ν.716/79, Π.Δ. 194/79, Ν. 1418/84, Ν.2229/94, Ν.2576/98, Π.Δ. 170/87, Π.Δ.328/98 κ.λ.π.). Διευθύνουσα Υπηρεσία είναι η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας στην οποία υπάγεται το εκτελούμενο έργο.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Η νομιμότητα των επενδύσεων υπόκειται στον έλεγχο της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου και Εποπτείας της Διαχείρισης της Περιουσίας των Ασφαλιστικών Φορέων που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθ.42 του Ν.2676/99 και εδρεύει στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης της κείμενης περί επενδύσεων νομοθεσίας και των κανόνων επενδυτικής συμπεριφοράς, μπορεί η Επιτροπή να εισηγείται στους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, καθώς και στο Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, την επιβολή χρηματικών προστίμων και διοικητικών ποινών με την έκδοση Κοινής Απόφασης τους, όπως ειδικότερα ορίζεται στην παρ.7 του άρθ.42 του Ν.2676/99 και τις αριθ.Γ5/2028/30-04-01 και Β/7/4192/15-11-02 Κοινές Αποφάσεις, σε συνδυασμό με τις παρ. 10, 12 & 15 του άρθ.28 του Ν.2992/02 και την παρ.7 του αρθ. 13 του Ν.3050/02.

Επιπλέον έλεγχος και εποπτεία της διαχείρισης μπορεί να ενεργείται και από τις αρμόδιες Υπηρεσίες των Διευθύνσεων Επιδεώρησης και Οικονομικού της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

από Η. Πανδιδωτου